

N:o 81.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående försäljning af förra militiebostället $\frac{3}{4}$ mantal Hunna n:o 3 Östergård i Kronobergs län; gifven Stockholms slott den 7 april 1899.

I underdånig skrifvelse den 3 nästlidne mars har domänstyrelsen anmält, att vid verkställd arrendeuppskattning af det i Skatelöfs socken och Allbo härad af Kronobergs län belägna, genom domänstyrelsens kontrakt den 2 mars 1888 mot årligt arrende af 560 kronor, deraf 50 kronor för fri dispositionsrätt öfver skogsafkastningen, till den 14 mars 1900 utarrenderade förra fanjunkarebostället $\frac{3}{4}$ mantal Hunna n:o 3 Östergård förslag väckts om egendomens styckning och försäljning i särskilda lotter; och har domänstyrelsen underställt frågan Kongl. Maj:ts pröfning, dervid styrelsen tillika öfverlemnadt instrumentet öfver berörda arrendeuppskattning jemte yttranden i ärendet af Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet och landtmäteristyrelsen äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af berörda handlingar inhemtas, bland annat,

att egendomen, som är belägen 0,4 mil från Grimslöfs jernvägsstation, omfattar en areal af 100 har 11,50 ar, fördelad i fem på vidt skilda afstånd från hvarandra belägna skiften;

att uppskattningsmännen ansett skäl ej förefinnas för statsverket att bibehålla egendomen, utan hemställt, att densamma måtte försäljas i enlighet med af uppskattningsmännen uppgjortt förslag;

Bih. till Riksd. Prot. 1899. 1 Saml. 1 Afd. 63 Häft.

att enligt detta förslag hufvudgården med åbyggnader och der-till nu brukade två skiften, nemligen hemskiftet jemte dermed sammanhängande Kohagen och Hälängsskiftet, innefattande med undantag af derifrån för Carlshamns-Vislanda jernväg exproprierad mark tillsammans 42 har 18,60 ar, hvaraf 9 har 24,40 ar åker, 4 har 23 ar äng och 28 har 71,20 ar betes- och skogsmark, skulle säljas såsom en lott, för hvilken saluvärdet beräknats till 4,426 kronor 25 öre, deraf 226 kronor 25 öre för växande skog;

att den andra lotten skulle utgöras af det på 2 kilometers afstånd från hufvudgården belägna utskiftet Högalycke med en areal af sammanlagdt 32 har 12,60 ar, deraf 2 har 28,70 ar åker, 1 har 6,10 ar äng och 28 har 77,80 ar betes- och skogsmark, hvilket utskifte till dess hufvudsakligaste del eller 2 har 11,80 ar åker, 97 ar äng och 28 har 77,80 ar betes- och skogsmark nu brukades af soldaten August Ek mot årlig afgäld till arrendatorn af 50 kronor, varande å detta utskifte uppförda dels boningshus och ladugård, tillhöriga Ek, dels två backstugor, som egdes och beboddes af två åldriga fattighjon, hvilka till sina stugor häfdade tillsammans 16,90 ar åker och 9,10 ar äng; och hade uppskattningsmännen föreslagit, att de begge backstugorna måtte efter innehafvarnes fränfalle nedrifvas samt utskiftet i dess helhet för ett beräknadt värde af 5,410 kronor 41 öre, deraf 3,712 kronor 50 öre för växande skog, säljas särskildt för sig;

att den tredje och den fjerde lotten skulle bestå af utskiftet Ut-skogen, äfven benämndt Hallen, hvilket vore beläget i Vestra Torsås socken på 1,1 mils afstånd från hufvudgården och, innehållande tillsammans 21 har 85 ar, vore deladt i två brukningsdelar, af hvilka den ena, bestående af 3 har 32,40 ar åker, 74 ar äng och 8 har 28,60 ar betesmark, eller tillsammans 12 har 35 ar, och benämnd Backhultet, innehades med egna åbyggnader af Sven Magnus Johansson mot årlig afgäld till arrendatorn af 150 kronor samt den andra, utgörande 2 har 13,50 ar åker, 54,50 ar äng och 6 har 82 ar betesmark, eller tillsammans 9 har 50 ar, och benämnd Sjöhultet, innehades med egna åbyggnader af Magnus Johannesson mot årlig afgäld till arrendatorn af 100 kronor; och hade uppskattningsmännen föreslagit, att en hvar af dessa begge brukningsdelar måtte försäljas till nuvarande innehafvare mot åsatta saluvärden, utgörande för Backhultet 1,912 kronor 29 öre, deraf 200 kronor för växande skog, och för Sjöhultet 1,110 kronor 80 öre, deruti icke inginge något särskildt värde för den obetydliga skogen;

att den femte lotten skulle innefatta det i Vestra Torsås socken på 1,1 mil från hufvudgården belägna utskiftet Torstalycke, hvilket, innehållande tillsammans 3 har 95,30 ar, hvaraf 26,70 ar åker, 1 har 30,60 ar äng och 2 har 38 ar betesmark, icke vore försedt med åbyggnader, utan brukades af en person, som arrenderade ett angränsande hemmans jordområde mot årlig afgäld till arrendatorn af 17 kronor; och hade uppskattningsmännen föreslagit, att detta utskifte måtte försäljas till nuvarande brukaren mot ett saluvärde af 290 kronor 78 öre, deraf 20 kronor för växande skog;

att uppskattningsmännen sålunda ansett hela egendomens saluvärde utgöra 13,150 kronor 53 öre och beräknat dess arrendevärde till 400 kronor, deraf för hufvudgården 168 kronor; samt

att bemälda Ek, Sven Magnus Johansson och Magnus Johanneson förklarar sig villige att mot de af uppskattningsmännen åsatta saluvärden inköpa de af dem bebodda, till afyttring föreslagna områdena samt för köpeskillingarnes erläggande ställt antagliga borgensförbindelser, hvarjemte Ek förklarar, att han medgäfvit rätt för innehafvarne af de å Högalycke bosatta backstugorna att under deras listid få förfoga öfver sina byggnader.

Kongl. Maj:ts befallningshafvande har, enär å egendomen funnes icke mindre än tre med enskilda åbyggnader försedda lägenheter med beqväma gränser och lämpliga utfartsvägar samt egendomens egoområde vore splittradt i ett flertal, från hvarandra på längre afstånd belägna skiften, hvilket alltid måste försvåra egendomens fördelaktiga utarrendering, hvartill komme, att egendomens försäljning sannolikt blefve ur finansiell synpunkt för statsverket fördelaktigare än dess förnyade upplåtande på arrende, ansett, att egendomen icke borde i statens ego bibehållas, utan att den borde afyttras, dervid Kongl. Maj:ts befallningshafvande lika med uppskattningsmännen funnit, att egendomen borde styckas, men ansett det vara för ändamålet tillräckligt, att de olika lotternas antal bestämdes till fyra, nemligen dels hufvudgården jemte Torstalyckeskiftet, dels Högalyckeskiftet, dels lägenheten Sjöhultet och dels lägenheten Backhultet, hvilka två sistnämnda egolotter, såsom icke inbegripna i det Hunna by öfvergångna laga skifte, borde för mantals åsättande af landtmätare vederbörligen graderas.

Landtmäteristyrelsen har funnit hinder på grund af stadgandet i 2 § 2 mom. af lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896 icke möta för fördelning genom egostyckning af ifrågavarande egendom i sådana lotter, som i arrende- och saluvärderingsinstrumentet föreslagits.

För egen del har domänstyrelsen anfört, att styrelsen lika med uppskattningsmännen och Kongl. Maj:ts befallningshafvande ansåge förmånligast, att egendomen försålde, men tillika funne det ändamål, som afsåges i Riksdagens underdåniga skrifvelse angående vissa åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att bilda egna jordbruk den 9 maj 1894 samt kongl. skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjena till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896, bäst tillgodoses genom egendomens styckning i så många delar lämpligen ske kunde; och biträdde styrelsen för den skull det af uppskattningsmännen framställda förslag om egendomens styckning i fem lotter.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande egendom må på det sätt försäljas, att, sedan dess egoområde enligt lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896 blifvit styckadt mellan omförmälda fem lotter, i sammanhang hvarmed egogränserna mellan lägenheterna Sjöhultet och Backhultet böra å karta noggrant utmärkas, hufvudgården med hemskiftet samt Kohagen och Hälängsskiftet, dock med undantag af derifrån exproprierad mark, utbjudes å offentlig auktion till den högstbjudande på de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 stadgade vilkor, andelen i Torstalyckeskiftet utbjudes till försäljning i enlighet med föreskriften i 8:de punkten af förberörda kongl. skrifvelse den 25 september 1896 samt hvar och en af lägenheterna Högalyckeskiftet, Sjöhultet och Backhultet försäljas, Högalyckeskiftet till soldaten Ek mot en köpesumma af 5,410 kronor 41 öre, med skyldighet för Ek att enligt sitt åtagande låta nuvarande inuehafvarne af de två å området befintliga backstugorna till deras död hafva desamma qvarstående samt bebo samma backstugor, lägenheten Sjöhultet till Magnus Johannesson mot en köpesumma af 1,110 kronor 80 öre samt lägenheten Backhultet till Sven Magnus Johansson mot en köpesumma af 1,912 kronor 29 öre, med rätt för köparne af de tre lägenheterna att erlægga köpesummorna under loppet af tio år med en tiondedel årligen och på de vilkor i öfrigt, som finnas angifna i berörda kongl. skrifvelse den 25 september 1896, allt med tillträdesrätt den 14 mars 1900;

dels ock att de medel, som genom nu ifrågasatta försäljningar kunna komma att inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarne för

försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

Under Hans Maj:ts,

Min Allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kongl.
Höghet Kronprinsen Regenten i statsrådet å Stockholms
slott den 7 april 1899.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve DOUGLAS,
Statsråden: herr friherre ÅKERHIELM,
 WIKBLAD,
 friherre RAPPE,
 ANNESTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA,
 greve WACHTMEISTER,
 CLAËSON,
 DYRSSEN.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet greve Wachtmeister
föredrog vidare:

Domänstyrelsens underdåniga skrifvelse den 3 nästlidne mars,
deri styrelsen — med förmälan att vid verkställd arrendeuppskattning
af det i Skatelöfs socken och Allbo härad af Kronobergs län belägna,
genom domänstyrelsens kontrakt den 2 mars 1888 mot årligt arrende
af 560 kronor till den 14 mars 1900 utarrenderade förra fanjunkare-

bostället $\frac{3}{4}$ mantal Hunna n:o 3 Östergård förslag väckts om egendomens styckning och försäljning i särskilda lotter — understält den sålunda väckta frågan Kongl. Maj:ts pröfning och dervid hemstält, att egendomen måtte försäljas i fem särskilda lotter, bestående, första lotten af hufvudgården med hemskiftet samt Kohagen och Hålängsskiftet, andra lotten af utskiftet Högalycke, tredje lotten af den del af utskiftet Utskogen, som benämndes Backhultet, fjerde lotten af den del utaf samma utskifte, som benämndes Sjöhultet, samt femte lotten af utskiftet Torstalycke.

Med afseende å hvad i ärendet förekommit tillstyrkte statsrådet, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

dels att ifrågavarande egendom finge på det sätt försäljas, att, sedan dess egoområde enligt lagen om hemmansklyfning, egostyckning och jordafsöndring den 27 juni 1896 blifvit styckadt mellan omförmälda fem lotter, i sammanhang hvarmed egogränserna mellan lägenheterna Sjöhultet och Backhultet borde å karta noggrant utmärkas, hufvudgården med hemskiftet samt Kohagen och Hålängsskiftet, dock med undantag af derifrån exproprierad mark, utbjödes å offentlig auktion till den högstbjudande på de i nådiga brefvet den 29 maj 1874 stadgade villkor, andelen i Torstalyckeskiftet utbjödes till försäljning i enlighet med föreskriften i 8:de punkten af nådiga skrifvelsen angående bestämmelser att tjena till efterrättelse i fråga om lägenhetens upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896 samt hvar och en af lägenheterna Högalyckeskiftet, Sjöhultet och Backhultet försåldes, Högalyckeskiftet till soldaten August Ek mot en köpesumma af 5,410 kronor 41 öre, med skyldighet för Ek att enligt sitt åtagande låta nuvarande innehafvarne af två å området befintliga backstugor till deras död hafva desamma kvarstående samt bebo samma backstugor, lägenheten Sjöhultet till Magnus Johannesson mot en köpeskillning af 1,110 kronor 80 öre samt lägenheten Backhultet till Sven Magnus Johansson mot en köpesumma af 1,912 kronor 29 öre, med rätt för köparne af de tre lägenheterna att erlægga köpesummorna under loppet af tio år med en tiondedel årligen och på de villkor i öfrigt, som funnes angifna i berörda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, allt med tillträdesrätt den 14 mars 1900;

dels ock att de medel, som genom nu ifrågasatta försäljningar kunde komma att inflyta, finge, på samma sätt som köpeskillningarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Hvad statsrådet sålunda tillstyrkt behagade Hans Kongl. Höghet Kronprinsen Regenten gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Fredrik Zethelius.
